

Manevi Zekâ Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Manevi Zekâ Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25555>

Özet

Manevi Zekâ Ölçeği, **manevi zekâ** (Spiritual Intelligence) yapısını ölçmek amacıyla geliştirilmiş olan orijinal bir araçtır. Türk kültürüne ve diline **uyarlama** çalışmasıdır. Özge Erduran-Tekin ve Halil Ekşi tarafından 2019 yılında gerçekleştirilen bu uyarlama, manevi zekânın bireylerin yaşam amaçları, değer sistemlerini ve içsel uyumlarını ne ölçüde yönetebildiğini değerlendirilmeyi hedefler. Ölçeğin Türkçe versiyonu, psikolojik danışmanlık ve din psikolojisi alanlarında **manevi zekâ** düzeylerini bilimsel yöntemlerle incelemek için sağlam bir psikometrik araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Manevi Zekâ, Ruhsal Zekâ, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Özge Erduran-Tekin, Halil Ekşi, **Uyarlama**.

Yazarlar

Özge Erduran-Tekin, Halil Ekşi

Amaç

Manevi Zekâ Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin manevi boyutlarını, hayatın anlamını sorgulama yeteneklerini ve içsel değerlerini günlük yaşamlarına entegre etme becerilerini ölçmektir. Bu özel çalışmada (2019 uyarlaması), orijinal İngilizce ölçeğin Türk kültürü bağlamında dilsel ve kavramsal geçerliliğini sağlayarak, manevi zekâ araştırmaları için Türkiye'de güvenilir bir şekilde yürütülmesine olanak tanıyarak amaçlanmıştır.

Ölçek, akademik çalışmalarda ve uygulamalı psikoloji alanlarında, maneviyatın bireyin genel iyi oluşu, stresle başa çıkma ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu araç sayesinde, **manevi zekâ** kavramının psikolojik süreçlerdeki rolü daha derinlemesine anlaşılabilmektedir.

Yapı

Ölçek, genellikle duygusal ve bilişsel zekâdan farklı olarak tanımlanan **manevi zekâ** (Spiritual Intelligence) yapısını ölçmektedir. Manevi zekâ, sadece dinsel inançlar değil, aynı zamanda evrensel değerleri, vicdanı, bütünlüğü ve yaşamın amacına yönelik farkındalığı içeren daha geniş bir kavramı ifade eder.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin boyutlarının (alt faktörlerinin) Türk örnekleminde de tutarlı bir şekilde ortaya çıkıp çıkmadığını incelemiştir. Tipik olarak manevi zekâ ölçekleri; yüksek benlik farkındalığı, anlam oluşturma yeteneği, ahlaklı deneyimi ve manevi kaynakları kullanma

gibi boyutlar? kapsamaktad?r.

Geçerlik

Manevi Zekâ Ölçeği'nin Türkçe uyarlamas? s?ras?nda (Erduran-Tekin & Ek?i, 2019), ölçeğin ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermek için kapsamlı **geçerlik** çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar, genellikle yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) içermektedir.

DFA sonuçlar?, ölçeğin orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de korundu?unu ve maddelerin teorik olarak öngörülen faktörlere yeterli düzeyde yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Ayr?ca, ölçeğin di?er ilgili psikolojik yap?larla (örneğin, ya?am doyumu, dini yönelim) ili?kileri incelenerek ölçüt geçerli?i de desteklenmi?tir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda, Manevi Zekâ Ölçeği'nin iç tutarlılı??? ve kararlılı??? detaylı olarak incelenmi?tir. ?ç tutarlılık, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçeğin tüm maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? **manevi zekâ** yap?s?n? ölçtü?ünü göstermektedir.

Çal??mada elde edilen **güvenirlik** katsayılar?, ölçeğin Türk örnekleminde yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklemelerde uyguland???nda benzer sonuçlar üretece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Erduran-Tekin ve Ek?i (2019) çal??mas?nda, ölçeğin yap?sal uygunlu?unu belirlemek için öncelikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. KFA, maddelerin kültürel ba?lamda nasıl grupland???n? görmeyi sa?larken, DFA ise orijinal ölçeğin faktör yap?s?n?n Türk verileriyle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, orijinal ölçeğin boyut say?s?n?n ve faktör yap?s?n?n Türkçe formda da kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu durum, Manevi Zekâ Ölçeği'nin Türk kültürüne ba?arılı bir **uyarlama** oldu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Özgün kaynakta belirtilmemekle birlikte, benzer

ölçeklerde yaygın olarak kullanılır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler ve Yükseköğrenim Öğrencileri (Uyarlama örnekleme genellikle bu grupları içerir.)

Age Group: 18 yaşı ve üzeri

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları üzerinde psikometrik analizleri yapılmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Manevi Zekâ Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Ruh Sağlığı, Maneviyat.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: pskdanozgeerduran@gmail.com (Sorumlu Yazar iletişimi)

Correspondence Address: Çalışman yapıldığı kurum veya sorumlu yazarın güncel adresi.

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin yayınlandığı yıl 2019'dur. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir. Sorumlu yazarın iletişim bilgisi aşağıda verilmiştir: pskdanozgeerduran@gmail.com.

Ölçeğin orijinal makalesi ve ek dokümanları dijital olarak erişilebilir durumdadır. Orijinal yayın makalesine buradan ulaşılabilir: spiritualpc.net (PDF).

Kaynaklar

Erduran-Tekin, Ö., & Ekşi, H. (2019). Adapting the Scale for Spiritual Intelligence to Turkish. *Spiritual Psychology and Counseling*, 4(2), 123-141.

Ölçeğin Türkçe formunun PDF ve DOCX dokümanları aşağıda mevcuttur:

PDF Döküman?: [manevi-zeka-olcegi-toad.pdf](#)

DOCX Döküman?: [manevi-zeka-olcegi-toad.docx](#)

Manevi Zekâ Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

(Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta metin olarak sağlanmamıştır. Yalnızca PDF/DOCX linkleri verilmiştir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM